

SEURAA MINUA

Raija Hautala

SEURAA MINUA

Raija Hautala

SEURAA MINUA

Kannen suunnittelu: Raija Hautala

Taitto: GrafiQ, Lahti

Kustantaja:

BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja:

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-318-456-5

1

Aamu oli ollut kiireinen huolimatta siitä, että olin laittanut kaikki valmiiksi edellisiltana. Kirkkaanpunainen lentolaukku oli pakattu niin täyteen kuin mahdollista. Edellisen matkan harmit, mm. matkalaukun häviäminen Pariisissa, olivat vielä tuoreessa muistissa. Toisaalta, nyt kun lento on suora Helsinki-Toronto välillä, riskit matkatavaroiden häviämisestä saattavat olla pienemmät.

Lentoasemalle saavuttuani painelin suoraan tsekkaukseen ja sen jälkeen ensimmäiseen kahvilaan, iso kuppi lattea ja juustosämpylä, kiitos. Laitoin kännykän äänettömälle. En halunnut nyt mitään ylimääräistä tähän pyhään hetkeen. Ohimoilla sykki ja otin migreenipillerin ja työn sin sen kieleni alle.

Tiesin, etten ollut varhaisesta ylösnousemisesta johtuen parhaimmillani. Viime kuukaudet olivat olleet rankkoja ja olin laihtunut ainakin kymmenen kiloa. Poskipäät törröttivät. Olin sairaalasta päästyäni aloittanut järjestelmällisen kuntoilun. Aamulla ennen aamupalaa kunnon lenkki, kävelyä ja hölkkää vuorotellen. Sykemittari ranteessa varmistin, että pulssi ei ollut noussut liian korkeaksi. Lenkin jälkeen mixeriin jogurttia, vihanneksia, loraus oliiviöljyä, hieman hunajaa ja sitruunamehua. Sen jälkeen pieni palautuminen, venyttelyä ja syvähengitystä, ja sitten suihkuun. Se, mitä olin eniten kaivannut sairaalassa, oli rutiinit, omat rutiinini, ei heidän. Sairaslomaa on vielä pari kuukautta, ja sitten lisää, jos rouvalla on tunne, että voimat eivät ole vielä palautuneet, oli lääkäri sanonut.

Kaiuttimista kuulin, miten Elisabeth Forssia odotetaan portille 3. En liikahtanutkaan, koska jos nyt nousen seisomaan ja ryntään portille 3, joka ei edes ole lähtöporttini, joka ikinen tajuaa, että siinä se nyt menee, Elisabeth Forss, laihtuneena ja nukkavieruna, onkohan se karanut, otetaan se kiinni! Kuulutus loppui. Voisin kyllä kohta lähestyä kyseistä porttia rauhallisesti ja huolettoman näköisenä ja tiedustella vaivihkaa, miksi minua kuulutettiin ja miksi tälle portille. Mutta ei ihan vielä. Istun tässä nyt ja juon kahvini loppuun.

Vähän aikaa oli tunne, että joku on sittenkin pantu perääni, joku jonka tehtävänä on seurata liikkeitäni ja raportoida jollekulle kaikki tekemiseni. Kokosin tavarani ja kävelin portin numero 3 ohi ja astuin vastapäiseen tax-free-myymälään, josta käsin voisin katsella, mitä portilla tapahtuu. Mutta siellä hääräsi vain kaksi virkailijaa. Jollakulla oli ollut minulle asiaa, turhia kuulutuksia ei käsittäakseni ole. Ehkä se joku oli jo lähtenyt pois tai odotti sitä hetkeä, jona kohtaisimme.

Kone oli tupaten täynnä. Edellisen matkan kutkuttava jännitys oli tipotiessään. Nyt tunsin vain väsymystä ja odotin pääseväni paikalleni mahdollisimman nopeasti voidakseni nukkua. Noin kahdeksan tunnin kuluttua astuisin jälleen Kanadan maaperälle. Tapaisin enoni ehkä viimeisen kerran. Hän on juuri päässyt sairaalasta, jossa hänen lonkkansa operoitiin, kunto huononee koko ajan. Hänen tarinansa saisi arvoisensa lopun. Eno ei tiedä tulostani ja toivon, ettei ystävänsä David ole kertonut hänelle halaistua sanaa. Ainakin hän oli vannonut, että sinetöi huulensa. Luotan häneen. Mutta David ei tiennyt tarkkaa tulo-

päivääni. Osaksi sen takia, etten tiennyt sitä itsekään kovin paljoa aikaisemmin ja osaksi sen takia, että en halunnut hänen tietävän.

Lentoemäntä herätti minut jossakin Atlantin yllä ja tarjosi ylimääräistä huopaa. Kiitin tarjouksesta ja kieltäydyin kohteliaasti. Suljin silmäni ja uneksin olevani jossakin muualla kuin lentokoneessa, mutta keskittyminen oli vaikeaa.

Montako viikkoa viruin siinä saakelin hoitolaitoksessa? Siellä täytyi keskustella monta kertaa viikossa terapeuttien kanssa yksin ja ryhmässä. Oli työpajoja, joissa työstettiin post-traumaattisia kokemuksia ja tehtiin mielikuvaharjoituksia ja draamaharjoituksia pienillä nukeilla. Toisaalta turvallista elämää. Ruoka kannettiin nenän eteen ja sitten ulkoiltiin, yleensä ryhmässä kylän maanteilla. Hyvä ettei ollut narulla sidottu taluttajiin. Ja kun joku lähti, uusi oli jo kimpsuinensa ovenraossa lasittunein katsein lääketokkurassa odottamassa vapautuvaa petiä. Hulluja tai siis asiakkaita riittää. On väliinputoajia ja syrjäytyneitä, masentuneita, työpaikkakiusattuja ja niin edelleen, jostakin järkytyksestä toipuvia tai muuten vain väsähtäneitä. Ja sitten niitä, jotka eivät enää jaksa tai halua elämältä mitään. Lääkärinä ehdottaisin kaikille kilpirauhaskokeeseen menoa, se kun on yleisin syy outoon väsymykseen ja masentuneisuuteen. Mutta ensin pitää syöttää kaiken maailman lääkkeitä, jotta lääketehaat menestyisivät. Lääkärit kyllä tietävät tosiasiat, mutta kokeillaan nyt vielä se ja se myrkky ja katsotaan sitten, ja tässä pari viikkoa sairaslomaa, kyllä se siitä. Ja parin viikon päähän sitten tilaatte tuosta luukulta mennessänne uuden ajan. Hyvää jatkoa!

Minulta oli kyselty kaikenlaisia juttuja. Suorastaan painostettu avautumaan. Keksin monet asiat omasta päästäni. Saivathan ainakin mieluisia vastauksia, joista he päättelivät, että hoito on tehonnut. Raha ei ole mennyt rouvan kohdalla hukkaan, eikä aika, niin he sanoivat ja sitten sain käteeni paperin, jossa luki, että tarpeeksi terve, jotta voidaan kotiuttaa. Ja nyt olen siis tässä, matkalla sinne, mistä kaikki alkoi, Elliot Lakeen Kanadan takamaille. Matkustamistahan minulta ei kielletty, tuskin he edes aavistivat, että lähdän sinne takaisin, ei kai se nyt niin hullu ole, ehkä miettivät.

Aamulla, juuri kun olin astumassa lentokenttäbussiin, vanhin tyttäreni oli soittanut ja kertonut, että, Mark V. oli kuollut. Mies oli yliopiston luennoitsija ja jostakin syystä olin ystäväystynyt hänen kanssaan ja vierailut usein heidän perheessään. Vaimo ja kaksi poikaa. Vaimon nimi on Liisa. Mietin, mitä Liisa nyt tekee. Hän on ehkä juuri tullut ruumishuoneelta, hän on halunnut vielä kerran silittää miehensä kylmää poskea. Hän katsoo miestänsä ikään kuin ei uskoisi, että nyt hän lähti, kesken ruohonleikkaamisen. Leikkuri oli huutanut takapihalla pensaan juuressa ja Mark oli maannut vieressä hengettömänä. Tämän kaiken tyttäreni kertoi varovasti, koska ei ollut ihan varma, minkälainen suhde minulla ja Markilla oli ollut. Mutta ei se ollut oikea suhde, kerran kävimme kahvilla ja pari kertaa Mark kävi minun luonani. Rakastelimme tulisesti, mutta sitten hänelle tuli huono omatunto, koska hän oli naimisissa.

Viereisen penkin mieshenkilö alkoi tehdä lähtöä vessaan ja pyysi anteeksi häiriötään.

Koko matkan aikana mies ei tähän mennessä ollut sanonut sanaakaan, mutta nyt hän pyysi anteeksi. Sain kahvikupin ja pienen yksittäispakatun pullan eteeni ja kiitin kauniisti sievää lentoemoa.

Suljin silmäni ja yritin nukkua. Pyysin sittenkin huovan ja lentoemot oi sen iloinen hymy naamalla. Bitte schön! hän sanoi. Vatsaa kiersi. Tekisi mieli jotakin tuoretta, esimerkiksi vesimelonia, mutta tuskin täällä sitä on. Tilasin yhden konjakin ja maistelin sitä pikku hiljaa, vaikka en voi sietää sen makua. Vatsani alkoi rauhoittua, tai sitten se turtui vahvan konjakin vaikutuksesta.

Ajatukset harhailivat, kuten aina. Miksen voisi olla nytkin omassa keittiössäni paistamassa vaikka lettuja! Mutta elän vaiston varassa. Kaikki tärkeät päätökset teen intuition pohjalta. Intuitioni kertoo mikä on minulle parasta. Ellen tee niin, pieleen menee. Sen tähden olen oikeastaan koko ajan liikkeessä, tulossa tai menossa tai ainakin suunnittelemassa reissua jonnekin.

Ystävättäreni Aila on vähän samanlainen. Aila on tavannut äiti Amman. Hän lähti miehensä pettämisen jälkeen Intiaan mietiskelemään ja sai kuulla, että äiti Amma on tulossa vierailulle muutaman kilometrin päähän. Aila vuokrasi skootterin ja suunnisti paikalle. Väkeä oli paljon, niin kuin Intiassa yleensä joka paikassa, kymmeniä tuhansia. Mutta Aila lähestyi Ammaa sinnikkäästi. Hän sai puskettua tiensä väkijoukon läpi lähemmäs Ammaa, joka oli heti luonut pitkän katseensa Ailaan, joka oli valkoinen, vaaleahiuksinen ja sinisilmäinen. Aila oli kumartunut ja tuntenut lämpimän ailahduksen rinnassaan, vaikka Amma ei ollut vielä edes koskenut häneen. Sitten Amma oli

laittanut kätensä Ailan pään päälle ja sanonut mantran, jota Aila ei muistanut, mutta jonka hän oli myöhemmin löytänyt joistakin Amman kirjoituksista. Kun Aila oli tullut matkaltaan, hän tajusi kaiken muuttuneen. Hän itse oli muuttunut, eikä Risto ollut enää kertaakaan lyönyt häntä. No jaa, olin sanonut, kyllä se vielä sua lyö, entinen nyrkkeilijä, saat nähdä, niitten pitää aina olla nyrkit pystyssä siviilissäkin. Olin kiitollinen Ammalle, koska nyt en vaivaisi enää päätäni Ailan avioliitto-ongelmilla. Hän sai Ammalta mantran, joka auttaa kiperissä tilanteissa. Olisin halunnut mennä Ailan mukaan, mutta tuolloin se ei ollut mahdollista.

Kun mies tuli paikalleen, nousin ylös ja kävelin vessaa kohti. Seuraavan tunnin kuuntelin musiikkia ja sitten olisikin taas tarjolla pientä purtavaa. Ihmettelin saksalaisen koneen ranskankielistä menua.

Alquillettes de poulet aux epices doucens avec legumes

Camembert, Café et thé

Pitkillä lennoilla on mukavaa vaihtelua, kun syötävää tuodaan eteen useasti. Kysymys ei ole ainoastaan veren sokeritasapainosta vaan myös siitä, että tulee jotakin pientä puuhaa, veri alkaa kiertää ja on hauska katsella erilaisia ahtaan tilan syömistapoja. Lapsille tuodaan omat menut ja ainakin ne kaksi pikkupoikaa, jotka olivat näköetäisyydellä, alkavat syödä innolla.

Käsittämätön alakulo sai minut valtaansa. Välillä vain itkettää. Mutta niinhän sen pitääkin olla, elämässä nyt on riemun ja surun hetkiä, kuka haluaa tasapaksua, mitäänsanomatonta elämää? Niin oli terapeut-

tini Edith sanonut ajat sitten. Pitää tuntea kaikki tunteet, Elisabeth, ihan kaikki. Itke ja naura ja sitten vielä itke ja naura!

Oikealla puolellani istuva herrasmies otti esiin pienen kirjan, jonka totesin arabiankieliseksi. Olin luvannut itselleni jonkinlaisen retriittimatkan, mutta juttuseura ei silti olisi pahitteeksi. Mies kertoi olevansa kotoisin Libanonista. Alan kertoa Hollannissa asuvasta sisarestani ja hänen perheestään. Hitaasti ranskaa puhuen avaan pikku hiljaa sen aivolohkon mutkan, johon kaikki ranskankieliset sanani ovat paenneet. Keskustelemme Libanonin surullisista tapahtumista ja huomaan, että mies on ahdistunut ja allapäin. Hän kertoo olevansa menossa tyttärensä luokse Torontoon. Hänen matkansa kestää runsaan viikon, minun matkani pitempään. Miten erilaiset ovatkaan paluumatkamme tunnelmat. Oma kotikaupunkini on taatusti ennallaan, kun palaan sinne, urut Sibelius-talossa eivät ehkä soi orkesterinjohtajan toivomalla tavalla, mutta miehen kotikaupunki, koti ja perhe saattavat olla poispyyhkäistyjä. Viikossa voidaan moukaroida kaupunki kuin kaupunki.

Kone ravisteli voimakkaasti. Valotaulu kehotti kiinnittämään istuinvyöt. Olisipa elämä samanlaista, jokin tai joku varoittaisi tulevista myrskyistä. Oliko enoni saanut varoituksen, jättikö hän kotimaansa aikoinaan pakotettuna tai uhattuna? Tähän kysymykseen haluan vastauksen, menisi siihen miten pitkä aika tahansa. Esitän suoran kysymyksen ja oletan, että saan suoran vastauksen. Viime käynnilläni keskustelumme jäi puolitiehen.

Lentokentän kuulutus jäi vaivaamaan. Olisikohan joku toinen Elisabeth Forss ollut myös kentällä? Koska tuskin minua siellä kukaan

kuulutteli. Kaduin, kun en ollut mennyt kysymään. En ollut kertonut yhdellekään ihmiselle matkastani, paitsi lapsilleni. Mitä se kenellekään kuuluu. Olen vapaa ja terve ihminen ja teen omat ratkaisuni, eläköön muut omaa elämäänsä, minä elän nyt omaani. Yövyin Torontossa, lennän sieltä Sudburyyn ja sitten bussilla Elliot Lakeen. Otan taksin linja-autoasemalta ja menen suoraan enon talolle. David tai Diane saattavat kyllä huomata tuloni, koska on pakko ohittaa heidän talonsa eikä taksia niillä pikkukaduilla ihan joka päivä nähdä, tai yöhän silloin jo on. Pääasia, että tapaan enoni.

Alapuolellamme oleva saariryhmä jäi arvailujen varaan. Kone ravisteli edelleen ja muutti tunnelman kireäksi. Pyörittelen lentosukkien verhoamia nilkkojani. Jalkani ovat alkaneet turvota. Käynti vessassa osoitti, että myös kasvoni ovat lievästi turvoksissa.

Olen irtaantunut melkein kaikesta. On vain tämä hetki, libanonilaisista matkaseuraa ja minä. Minä. Maistelen sanaa niin kuin se olisi ollut jotenkin kadoksissa. Murrosiässä on niin paljon minää, parisuhteessa on me tai oikeammin sinä, kun perhe lisääntyy lapset ovat he, kaikki tehdään heille ja heitä varten. Kun jää yksin, ei ole vähään aikaan mitään ja sitten yhtäkkiä, tässä hetkessä, on taas *minä*. Se hämmentää ja tekee nöyräksi. Minulla on ehkä sittenkin vielä käyttöä. Pieni ilon kipinä nousee rinnastani – täältä tullaan loppuelämä! Täällä kymmenen tuhannen metrin korkeudessa ajatus kirkastuu, minä olen. Vieruskaverini ojensi pienen peltirasiallisen pistaasipähkinöitä. Kiitin ja hymyilin.

Jaloittelen käytävällä. Tunnin sisällä laskeutuisimme Kanadan maaperälle, Toronton lentokentälle, josta matka jatkuu koneen vaihdon

jälkeen vielä parin tunnin lennon verran Sudburyyn. Mutta tällä kerralla ei kukaan olisi vastassa. Hyvästelin libanonilaisen ja kiitin pähkinäpurkista. Tallettaisin peltipurkin muistoksi ihmisestä, johon tutustuin sattumanvaraisesti ja josta huokuva rauha rauhoitti omankin sieluni ja pakotti minut ainakin sillä hetkellä ajattelemaan ja ymmärtämään elämää ja itseäni paremmin. Sekavat ajatukset, jotka ovat täyttäneet pään vuosien ajan voivat selkiytyä ihmeellisessä paikassa, lentokoneessa matkalla toiselle puolelle maapalloa tuntemattoman ihmisen vierellä. Jospa en ole yrittänyt sittenkään tarpeeksi, olen kulkenut kuin unessa, paennut omaa itseäni ja omia ajatuksiani. Olen pelännyt kohdata itseni.

Oli oivallinen ratkaisu jatkaa sittenkin matkaa suoraan Sudburyyn, hotelliyo Torontossa olisi vain pitkittänyt tuskaani, enkä olisi kuitenkaan saanut nukuttua. 40-paikkainen moottorikone rullasi Toronton kentällä, yö oli pitkällä ja pimeys laskeutunut. Tällä matkallani kohtailoni näköjään ovat vanhemmat herrasmiehet. Stetsonhattuinen karjapaimenen näköinen hymyilevä mies esitteli itsensä Kendalliksi. Hän oli huomaavinaan pienen aksentin englanninkielessäni ja tiedusteli kovaäänisesti, mistä kaukaa vieruskaveri on. ”From Finland”, vastasin. Mies alkoi nauraa ja pian koko 40-päinen pienkoneellinen satunnaisia matkustajia hytkyi naurusta. Suomi on näköjään huvittava maa, ainakin näin öiseen aikaan pienessä vaappuvassa lentokoneessa, kun kaikki ovat väsyneitä ja odottavat kotiin pääsyä. ”Do you know why I am laughing?” mies kysyi. Pudistin päätäni. ”Well, my wife Raili is from Finland”. Ken, kuten hän halusi itseään nimitettävän, kertoi parin tun-

nin matkan aikana koko elämäntarinansa. Railin hän oli tavannut suomalaisten haalilla, tansseissa. Ensimmäinen vaimo oli kuollut ja piti äkkiä saada äiti kolmelle lapselle. Mutta kyllä siinä rakkauttakin oli ollut, heille syntyi pieni tytär, joka on nyt 24-vuotias ja opiskelee lääketiedettä.

Mies nukahti melkein saman tien ja sain vähän aikaa lepuuttaa ajatuksiani. Enää tunti ja olisin Sudburyssä, kaupungissa, johon niin monien suomalaisten tie vei vuosikymmeniä sitten. Yritän muistella kaikkia niitä kaukaisia sukulaisiani, joiden yhteydessä mainittiin ”Supperi”, mutta uni yllätti ja heräsin siihen, kun kone laskeutui. Cowboy ojensi ylähyllyllä olleen lentolaukkuni ja veti taskustaan käyntikorttinsa ja pyysi soittelemaan, jos jotakin yllättävää tulisi eteen.

Sudbryn lentokentällä Elliot Lakeen menevää linja-autoa sai näin iltamyöhällä odottaa melkein kaksi tuntia. Elliot Lake tänään – eläkeläisten paratiisi, luki seinään kiinnitetyssä mainoksessa. Mietin edellistä matkaani Elliot Lakeen vajaa vuosi sitten. Eno ei valittanut kohtaloaan. Elämänsä kalastanut ja metsästänyt ihminen joutuu istumaan talviaikaan kuukausikaupalla sisätiloissa pääsemättä ulos. Siinä olisi monella kestämistä, mutta hän ei valita. Aamulla ensi töikseen litra vahvaa kahvia, tupakka huuleen, Camel ilman filttieriä, ja televisio auki, mieluusti jokin realitysarja. Siinä kuluu noin tunti. Sitten tulee sosiaali-toimen palkkaama naishenkilö ja pesee enon, suihkuttaa myös pyörätuolin, vaihtaa kuivat petivaatteet ja enolle kuivat vaatteet ylle. Hiukset pestään ja kammataan, nainen vie pyykit alakerran pesukoneeseen ja laittaa ne kuivausrumpuun ennen poislähtöään. Kun nainen oli lähte-

nyt, valmistin aamupalan. Sitä ennen olin tarkistanut eläinten ruokakupit ja vaihtanut kissanhiekan. Pientä normaalia askartelua aamusta iltaan. Pesin astiat ja siivosin, välillä raivasin takapihaa. On todennäköistä, että marssijärjestys on edelleen sama.

Enon kalakaveri Don oli käynyt keskellä viikkoa leikkaamassa ruohon, joka ulottui kainaloihin saakka. Hänen uusi naisystävänsä Jane oli ollut mukana. Jane oli kehottanut Donia näyttämään oikeaa käsivarttaan, jossa oli komeillut pitkä punainen arpi, ex-vaimon siihen ”piirtämä”. Don oli nauraen näyttänyt arpeaan ja kertonut, että nainen oli päässyt yllättämään, vaikka hän oli jo pari vuotta nukkunut vasara tyydyn alla. Nainen oli hiipinyt takaovesta, jota Don oli helteiden takia pitänyt auki, ja iskenyt nukkuvaa miestä puukolla. Onneksi puukko oli osunut käteen eikä esimerkiksi sydämeen. Don oli saanut puukon naiselta pois, vaikka veri oli pulpunnut virtanaan ja värjännyt lattian. Pidellessään naista Don oli huutanut apua, naapuri oli arvannut, että nyt se tapahtui mitä koko yhteisö oli pelännyt jo pitkään ja hälytti poliisin ennen kuin lähestyi Donin pihaa. Nainen oli hypännyt pensasaidan yli kuin kenguru ja juossut läheiseen metsään, josta poliisi hänet sitten löysi ja toimitti putkaan. Asia eteni oikeuteen. Donia pelotti naisen kohtaaminen. ”Ajatella, hän on sentään lasteni äiti”, hän oli sanonut. En ollut sanonut mitään, ihmettelin vain, että pitääkö ihan kaikki kertoa.

Oleskeluni aikana kuulin kaikenlaisia traagisia ja vähemmän traagisia tarinoita. Ihmisten elämä on kummallista joka puolella maapalloa.

Joutuisin todennäköisesti kohtaamaan Donin nyt uudelleen. Muistelin yli puolen vuoden takaisia tapahtumia Laihian mökilläni.

Kertoisinko omasta tragediastani? Kai minulla sentään on mahdollisuus vaieta. Kun Ilari oli soittanut ambulanssin sinne metsätielle, olin ollut sekava ja outo. Matkalla sairaalaan olin saanut jonkin rauhoittavan pistoksen ja vaipunut onnelliseen olotilaan ja kaikki, ihan kaikki, oli tuntunut yhdentekevältä. Ilari ei ollut heti kertonut, miksi juuri hän oli tullut sinne metsätielle ja mistä hän oli saanut tietää, että minä olin siellä. Mutta kaikki selvisi aikanaan. Ihan looginen juttu, niin kuin monet jutut yleensä ovat. Ei siinä ollut mitään mystistä. Things happen.

Linja-auto pysähtyi pari kertaa matkalla Sudburystä Elliot Lakeen. Kömmän takapenkiltä ulos toisella pysähtymiskerralla ja sytytin tupakan. Takanani istunut nainen hymyili kauniisti ja tarjosin hänellekin.

– LM Menthol, sanoin, EU:n kieltolistalla.

– Merci, madame! Pourquoi?

– Too tasty! vastasin ja ihmettelin itsekin, miten menthol aiheuttaa tällaisen hulabaloon. En kuitenkaan alkanut pitää luentoa direktiiveistä, koska todennäköisesti nainen ei edes tiennyt, missä Eurooppa on. Naiselta puuttui yksi etuhammas, mutta se ei häntä näkynyt haittaavan yhtä paljon kuin minua.

Olimme kaikki jo linja-autossa, kun kuski vielä puhui ulkona kännykkäänsä, tai oikeastaan huusi. Hän oli vihainen jollekulle ja varmasti väsynyt, koska kohta oli puoliyö. Jesus Christ, stop that! mies huusi naama punaisena. Pian hän varmasti astuisi linja-autoon ja kertoisi

koko tragediansa, avautuisi yön pitkinä tunteina matkustajille. Onneksi hän käynnisti auton saman tien ja kääntyi valtatielle. Isossa kyltissä luki Elliot Lake 126 kilometriä. Pari tuntia ja olisimme perillä. Sydän hakkasi. Voi eno, olen tulossa, jaksaa vielä vähän. Eno oli ollut pari viikkoa sairaalassa. Hän oli murtanut lonkkansa pudottuaan pyörä-tuolista. Hänet oli leikattu huolimatta huonosta yleiskunnosta, enkä tiennyt, oliko leikkaus onnistunut. Miksi pitää vielä rangaista heikkoa ihmistä? Onkohan äiti Amma koskaan käynyt täällä Kanadan takamail-la? Voisin kirjoittaa äiti Ammalle ja pyytää enolleni omaa mantraa. Suljin silmäni ja hengitin syvään. Pian olen perillä.

Elliot Laken linja-autoasema oli kiinni, koska oli yö. Enon talolle oli matkaa vain runsas kilometri, mutta ison matkalaukun ja lentolaukun kanssa, olkoonkin että niissä oli pyörät alla, en halunnut kävellä. Vastapäisestä baarista tuli ulos kaksi miestä, joista toinen kaatui heti oven eteen polvilleen ja kirosi. No ehkä heiltä en pyytäisi kyytiä. Baarista kuului musiikkia, renkutusta, joka ei jättäisi kenenkään humaltuneen päähän mitään muistijälkeä. Joskus nuorena diskosta yöaikaan lähtiesämme lauloimme aina sitä kappaletta, mikä siellä viimeksi soi, esimerkiksi Delilahia niin kovalla äänellä, että kerran joku nainen oli heittänyt kananmunia päällemme kerrostalon parvekkeelta.

Seisoin baarin edessä jalkakäytävällä laukkuineni ja sytytin tupakan. *Do you believe violent video games influence people to commit violent acts?* luki baarin ikkunassa olevassa iltapäivälehdessä lööpissä. Ihmiset saisivat kertoa mielipiteensä videopelien väkivaltaisesta vaikutuksesta ihmismieliin. Asiaa puitaisiin jossakin seurojentalolla, jonne oli kutsuttu aiheeseen perehtynyt guru. Todennäköisesti vanhemmille kerrottaisiin, että lasten netin käyttöä pitää valvoa ja että estäkää niiltä pääsy niille sivustoille, joissa isit käyvät, kun muu perhe on jo nukku-massa. Voisin mennä tilaisuuteen, jos vielä olisin täällä, kertomaan, mitä kaikkea Etelä-Pohjanmaalla tapahtui ennen televisiota ja videopelejä yli sata vuotta sitten. Että ruumiita tuli harva se viikonloppu. Ihmisillä oli enemmän aikaa vihanpitoon ja tappamiseen, koska heillä ei niissä tölleissä ollut muuta tekemistä kuin veistellä puutikkuja ja istua iltaisin pimeässä tuijottamassa seinää. Mihin muuhun sitä olisi angstin-

SEURAA MINUA on jatkoa Lähtö-romaanilleni, mutta sen voi lukea myös itsenäisenä romaanina.

Elisabeth jatkaa missiotaan. Hän palaa Kanadaan voidakseen vielä kerran keskustella enonsa kanssa. Hän on varma, että jotakin on vielä pimennossa, jotakin tärkeää enon lähtöön ja elämään liittyvää. Perillä mikään ei ole niin kuin Elisabeth oli kuvitellut. Hän kuulee, että eno on päässyt sairaalasta kotiin lonkkaleikkauksen jälkeen, mutta sen jälkeen häntä ei ole kukaan nähnyt. Elisabeth asettuu asumaan enon taloon, josta käsin hän tutustuu tarkemmin enonsa naapureihin, enon ainoaan verkostoon tässä vieraassa maassa, Davidiin ja hänen outoon perhetilanteeseensa, salaperäiseen intiaani Joehen, suomalaissyntyiseen Liisaan, sekä joukkoon muita lähitienoon ihmisiä. Tärkeässä osassa on myös enon koira Susi.

Mutta voiko näihin ihmisiin luottaa? Elisabeth aavistaa, että joku tietää enon katoamisesta jos ei kaikkea niin ainakin jotakin, mutta koska kukaan ei puhu, hän päättää ruveta itse selvittämään näitä outoja kuvioita. Vastapäisen talon aikamiespoika muuttaa takaisin vanhempiensa luo, mutta Elisabeth vaistoa miehessä jotakin outoa ja alkaa varjostaa hänen kulkemisiaan. Enon taloa tarkkaillaan ja Elisabeth on neuvoton. Keneen hän voisi turvautua täällä vieraalla maalla?

Elisabeth on miettinyt Elliot Lakeen jäämistä. Enon poikien kanssa voisi varmasti sopia talon vuokraamisesta. Kohtalo päättää kuitenkin toisin ja paluu Suomeen alkaa vaikkakin surullisissa merkeissä.

9 789523 184565